

İŞSİZLİK MAAŞI (İŞSİZLİK ÖDENEĞİ) - İŞSİZLİK SİGORTASI (5)

Av. Erdoğan KAYA - www.gurselavukatlik.com

İşsizlik sigortasına ilişkin önceki yazımızda işsizlik sigortasından sağlanan yardımlar konusuna ilişkin açıklamalar getirmiş, bu yardımlardan işsizlik maaşı(işsizlik ödeneği) konusunda açıklamalar yapmıştık. Konuya ilişkin açıklamalarımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

İşsizlik maaşının(ödeneğinin) kesilmesi sebepleri nelerdir?

İşsizlik ödeneği almakta iken;

a) Kurumca teklif edilen mesleklerine uygun ve son çalıştıkları işin ücret ve çalışma koşullarına yakın ve ikamet edilen yerin belediye mücavir alanı sınırları içinde bir işi haklı bir nedene dayanmaksızın reddeden,

b) İşsizlik ödeneği aldığı sürede gelir getirici bir işte çalıştığı veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı aldığı tespit edilen,

c) Kurum tarafından önerilen meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimini haklı bir neden göstermeden reddeden veya kabul etmesine karşın devam etmeyen,

d) Haklı bir nedene dayanmaksızın Kurum tarafından yapılan çağruları zamanında cevaplamayan, istenilen bilgi ve belgeleri öngörülen süre içinde vermeyen,

sigortalı işsizlerin işsizlik ödenekleri kesilir(md. 52).

Ancak (c) ve (d) de öngörülen ödeneklerin kesilme gerekçesinin ortadan kalkması halinde, işsizlik ödeneği ödenmesine yeniden başlanır. Şu kadarki bu suretle yapılacak ödemenin süresi başlangıçta belirlenmiş olan toplam hak sahipliği süresinin sonunu geçemez(md. 52/2).

Sigortalının kusurundan kaynaklandığı belirlenen fazla ödemeler yasal faizi ile birlikte geri alınır. Ölen sigortalı işsizlere ait fazla ödemeler geri tahsil edilmez(md. 50/3).

b) Genel Sağlık Sigortasından Yararlanma

5510 s. Kanununun 60/1-e maddesinde, işsizlik ödeneğinden yararlanan kişilerin aynı zamanda genel sağlık sigortalısı oldukları belirtilmiştir. Bunlar işsizlik veya kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya başladıkları tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılır ve Türkiye İş Kurumu tarafından işsizlik ödeneğinin bağlandığı tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirilir(5510 s. K. md. 61/1-d).

Bu kişilerin de genel sağlık sigortası(GSS) primlerini Türkiye İş Kurumu(İŞKUR) öder(5510 s. K. md. 87-d).

İşsizlik maaşı(ödeneği) alınan süre emeklilik yönünden prim gün sayısına eklenir mi?

Her ne kadar GSS primi, İŞKUR tarafından ödense de işsizlik ödeneği alınan süre emeklilik yönünden prim gün sayısına eklenmez. Bu dönemde fiili bir çalışma olmadığı için bu dönemde geçen süre uzun vadeli sigorta kolları açısından prim gün sayısına eklenmez.

İşsizlik bakımına yükümlü olduğu kişiler de GSS`den yararlanabilir mi?

İşsizlik ödeneği alanlar genel sağlık sigortası kapsamında olup bakımına yükümlü olduğu kişiler de genel sağlık sigortalısı kapsamında sağlık hizmetlerinden yararlanabilmektedir.

Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ile bunlardan bakımına yükümlü bulunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır(5510 s. K. md. 5-e).

c) İş Bulma ve Mesleki Eğitim Yardımı

İşsizlik sigortasından yapılan yardım olarak, “*Yeni bir iş bulma*” , “*Meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi*” de sayılmıştır.

Aslına bakılırsa işsizlik ödeneği her ne kadar önemli bir yardım olsa da sağladığı fayda geçici niteliktedir. Asıl olan bireyin yeni bir iş bulması ve yeni bir iş bulabilmesini kolaylaştırmak adına gerekli mesleki ve teknik eğitimlerin verilmesi oluşturmaktadır. Günümüzde işverenler, işçiye ihtiyaç duysa da aradıkları vasıflarda kalifiye çalışan bulmakta zorlanmaktadır. İşsizlik oranları da TÜİK tarafından açıklanan veriler dikkate alındığında hiçte azımsanacak boyutta değildir. İşte bu noktada verilen eğitimlerin önemi ortaya çıkmaktadır.

Bu konulara ilişkin olarak gerekli çalışmaları yapmak üzere İŞKUR bünyesinde “İşsizlik Sigortası Daire Başkanlığı” kurulmuştur (md. 46/4).